

Felolós szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. SZEPTEMBER 24.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 217. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
 Egész évre . . . 14.—K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
 Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

A kormány lemondása.

Kassa, szept. 23.

Wekerle Sándor miniszterelnök szerda reggel érkezett haza Bécsből, délelőttre minisztertanácsot hívott össze s a déli órákban már jelenthette a félhivatalos könyomatos: a kormány elhatározta, hogy lemond. A válságnak ez a váratlan és gyors fordulata, csak a beavatatlanok számára meglepetés. Az utóbbi napok annyi újabb bonyodalmat sodortak a válság forogtagába, hogy a jólétesült körök jogos peszimizmussal kételkedve latolgatták az eshetőségeket. Nagyon kétségesnek látszott, hogy a kormány az osztrák politika egységes erején győzelmet arathat, vagy tisztességes békét köthet ellenfeleinkkel.

S az események egyelőre ezt a peszimiztikus feltevést igazolják. Wekerle tegnap előadta a kabinetben a bécsi tárgyalásokon és a királyi kihallgatáson nyert információkat. Noha a kabinet tanácskozásairól pozitív hírek ki nem szivárogtak, abból a tényből, hogy a kormány elhatározta a lemondást, logikusan csak arra lehet következtetni, hogy Bécsben még most is mereven elzárkóznak mindama eszközöktől, melyek nélkül békés kibontakozás el nem képzelhető.

A miniszterelnök, a bécsi információk alapján kénytelen volt jelenteni, hogy a koalíció obligója a választói jögon kívül fenáll a bosnyák-kérdésre és költségeire is, mert hiszen a mai parlament hozzájárulásával hajtották végre az annxiót és költöték el a hadikészülődésre szükséges milliókat. A koalíciónak tehát még ezeket a milliós kiadásokat is előbb fedezni kell és aztán? . . igen aztán. . .

Igen, ha majd nagyon jól viseltük magunkat s mindent szépen, engedelmesen beszállítottunk Bécsbe, akkor aztán ránk mosolyoghat a királyi kegy is. Csak akkor? . . Hát ilyen koczkázatos szerepre a mai hazafias pártok közül egyik sem kapható s a föltétlen behódolásnak ebből a fajtájából a kormány sem kér. A helyzet ezzel súlyos forduló pontra ért. A királynak döntenie kell arra nézve, hogy alkotmányos parlamentáris kormányzást akar Magyarországon, vagy pedig parlamenten kívül álló kormányra öhajítja-e bizni az ügyek vezetését.

Ami a parlamentáris megoldást illeti, erre nézve igen csekély kilátásaink vannak. Sem állandó, sem átmeneti kormány nem alakulhat. Állandó kormány azért nem, mert hogy megalakulhasson, e végből a kérdések nagy komplexumát kellene rendeznie még pedig úgy, ahogy a mostan lemondott kormány kívánta, t. i., hogy a rendezés kielégítse a nemzet igényeit. De átmeneti kormány sem alakulhat, mert a király ideiglenes kormánytól is olyan dolgokat követel, a melyekre csak nevezetes gazdasági és katonai engedmények ellenében vállalkozhatik.

Minden jel arra vall, hogy a békességet és a nyugalmat harc váltja fel. Mi magyarok tisztában vagyunk egymással. Nem provokáltuk a harcot, hanem kerestük a békességet. Erre az osztrákok nemzeti önértetük gyalázatos megalázásával feleltek. És a bécsi hatalmi tényezők is az osztrák politika mellé szegődtek. De hát mindez a praktika, rosszra törekvés nem fogja a nemzetet igazának védelmétől visszariasztani. Van példánk a multból, hogy a nemzet mindég kiállotta és kiheverte a megpróbáltatásokat. Most sem csüggedhetünk!

A politikai válság.

(Lemondott a kormány. — Lukács ujra kísért? — Wekerle Bécsben)

Mi történik szeptember 28-ika után? A kormány lemondott, annyi bizonyos, hogy a mai parlamentti pártokkal aligha lehet valamiféle megegyezést kötni egy alkotmányos kibontakozás tekintetében. Az erre irányuló törekvések ugyanis szintén csak megtörnek azon az állandóan makacs és merev bécsi magatartáson, amely a legjogosabb és legméltányosabb magyar öhajításokkal szemben s főként az osztrák politikai és hatalmi körök magyarellenes befolyása következtében az eddig tapasztaltaknál is nagyobb erővel és vehemenciával nyilvánult meg. Ilyen körülmények között nem lehet megoldás.

A kormány lemondása természetes politikai szükségszerűségből történt. Mi bontakozik ki ebből, az a jövő problémája. Újból hangsúlyozzuk azonban, hogy az adott körülmények között állandó parlamentáris és alkotmányos megoldásról alig lehet szó. Ha pedig, ami nem elképzelhetetlen, holmi parlamenten kívüli kísérletezés történik, hát a kísérletező szemben fogja magát találni nem csak a függetlenségi pártot, hanem a 67 es pártokat, sőt ha sor kerül rá, az egész magyar nemzetet.

Végül még el kell számolnunk egy kombinációval, amely szerint a király esetleg követelheti a paktum végrehajtását s a választójogi reform megvalósítását. Hát mi

azt hisszük, hogy erre a dologra a kormány, a tökéletesen átalakult helyzetre való tekintettel, egyszerűen nem fog vállalkozni. Kényszeríteni pedig igazán nem lehet rá, még kevésbé, mint Bécsset arra, hogy ne zárkózzék el oly gyűlölködő nyakassággal a törvényes és méltányos magyar kívánságok teljesítése elől. Elvégre is kevés értelme van a paktum hánytorgatásának. Hiszen a kormány, mely a paktumot vállalta, lemondott volt még áprilisban s ujábbi kinevezése már nem a régi alapon történt.

Ujabb hírek a lemondásról.

Délutáni jelentés.

Budapest, szept. 23.

Budapesti tudósítónk telefonálja:

Komoly politikai körökben is erősen hiszik azt, hogy a kormány lemondása nem lesz végleges. A kormány tagjai valószínűleg nem is fognak a Ház 28-i gyűlésén megjelenni, hanem az elnökhöz intézett átiratból fog erről a Ház értesülni.

A függetlenségi párt egy része, különösen a bankosok biznak egy Lukács kísérlet esetleges sikerében. Olyan hangok hallatszanak, hogy Lukács kísérletét nem kell visszautasítani, sőt lehetővé kell tenni egy esetleg az ő útján eszközlendő kibontakozást, mely lehetséges is, ha Lukács tisztességes feltételeket hoz, különösen az önálló bank előkészítésére vonatkozólag.

Wekerle valószínűleg holnap, pénteken Bécsbe utazik és szombaton kihallgatásra fog megjelenni a királynál.

A színház és az Uránia harca

Komjáthy uj memoranduma.

A kassai Nemzeti Színház és a kassai Uránia Színház, úgy látszik, nemcsak a kulturát, hanem városunk nyomdaiparát is fel fogja virágoztatni. Egymásután kapjuk az ivszámra terjedő nyomtatott memorandumokat, kezdte az Uránia, kifejtvén részleteiben működése programját s most követi a Nemzeti Színház igazgatója, aki megsértett érdekek címén emeli fel tiltakozását az Uránia egész működése ellen.

Amint mi a színház első heti műsorából látjuk, Komjáthy János a konkurrencia veszélye nélkül nézhet az új színiévad elébe. Jó műsornak és jó előadásnak mindig van Kassán közönsége, el nem veszi azt sem az Uránia, sem semmiféle más művészi vállalkozás. Gyakori eset volt az elmúlt télen, hogy egy időben három-négy helyen is reflektáltak a közönség támogatására. A Schalkházban világhírű művészek hangversenyét élvezte zsufolt ház, ugyanaz nap volt bál és felolvasás s a színház még sem tátongett az ürességtől, mert Komjáthy ezeken az estéken jó darabbal és jó előadással

ellensúlyozta az elháríthatatlan konkurenciát. Sőt fölemlítjük azt a való tény is, hogy a mikor most két esztendeje, egy ugynevezett „Villamos színház“ mozgófénykép-vállalat heteken keresztül játszott a Royal-télikertben, a színház egyáltalán nem érezte meg a mozi-konkurenciát, ami abból is nyilvánvaló, hogy a színigazgató nem opponált ellene. Az elv voltaképpen — ha a Komjáthy-féle álláspontra helyezkedünk — nem most sértült meg, hanem már akkor mozdult ki kezéből, amikor a Royal-féle mozi heteken át Kassán működött, még pedig Komjáthy hallgatólagos beleegyezésével. Ami tehát akkor nem sértette a szerződésben állítólóg garantált jogokat, annak hasonlója a józan logika szerint, most se lehet sérelmes.

Azt hisszük, hogy Komjáthy János tul sötéten ítéli meg a helyzetet, mikor a színház létét az Uránia téli működésével veszélyeztetve látja. Ha kevesebbre is becsüli Kassa kulturigényeit, mint amennyit az valójában képvisel, megnyugtathatjuk — mint objektív szemlélők — hogy az Uránia egyáltalán nem fogja befolyásolni jövődelmét. A fejlettebb kulturájú közönség végre is első sorban a színházat keresi fel — ha érdemes. Ha ezt a publikumot nem a monopólium alapján, nem a másnemű szellemi élvezetek hiányában — hanem értékes művészi produkciókkal vonzza a színházba, akkor minden más irányu verseny elé nyugodtan nézhet. A publikum megtartásának, lekötésének az eszköze — kezében van, éljen vele s akkor felesleges minden opponálás.

Az Uránia konkurenciájáról nem lehet szó. Sőt Komjáthy igazgató, ha a dolog mélyére tekint, a színészet szempontjából csak üdvösnök ítélheti az Uránia működését. Elvégre, ez a tudományos ismereteket terjesztő intézmény fejleszti az izlést, a tudást, a műveltséget, nevel egy olyan közönséget, mely majdan a finomabb művészi élvezetekért a színházi pénztárt fogja megostromolni. Végző eredményében tehát annak a közönségnek szaporításán munkálkodik, mely a finomabb, művészi élvezetek kielégítése végett a színházhoz fordul. Az Uránia kulturhatását talán rövidesen Komjáthy is megérzi, még pedig a gazdaságilag is előnyös oldaláról, de ha talán itt tartózkodása idején szembetűnő arányokban a jó hatás nem mutatkoznék, érezni fogja az, aki 4-5 év múlva a kassai Nemzeti Színház igazgatója lesz.

A kultur bastyáin nincs lőréseknek helye. Színház és Uránia ne egymást gyöngítse, hanem kössön fegyverbarátságot. Ennek igazán a kassai közönség örülne a legjobban.

HIREK

— Hadik államtitkár távirata. Az Abauj-Torna vármegyei és kassai közművelődési egyesület rankfűredi vándorgyűléséből, üdvözlő táviratot küldött *Hadik* János gróf belügyi államtitkárnak. Az államtitkár csak most érkezett haza s a következő táviratban, — melyet Takács Menyhért dr. jáászvári prépost-praelátushoz intézett — köszönte meg az üdvözlést:

Hamburgból hazaérkezve csak most jutott a kezemhez Méltóságod távirata, melyben az Abauj-Tornamegyei és kassai közművelődési egyesület rankfűrdői közgyűlésnek igen megtisztelő megemlékezését volt szives velem közölni, nagyon köszönöm a

kitüntető üdvözlést, amelyben e hazafias egyesülettel való legbensőbb együttérzésem és a nemes munkában érvényesülő célszerek irántilegmélyebb rokonszenvem méltányolását látom s legszebb eredményt kívánom az egyesület további működésének.

Hadik János.

— A Kassai Ipartestület a Munkás-gimnáziumnak. A kassai Uránia Munkás-gimnázium választmánya nyilvánosan is hála-lásan köszöni a Kassai Ipartestületnek 50 koronányi adományát. Az adomány értékét emeli az Ipartestület kisérő levele, melynek közérdekű részleteit az alábbiakban közöljük:

„Előjáróságunk egyhangú lelkesedéssel tudomásul vette a Munkás-gimnázium fennállását és annak nagy horderejű működését, mert abban látja biztosítékát annak, hogy a jövő iparos generáció nemcsak iparban, hanem szellemileg is a mai kor igényeinek megfelelő képzést nyer a működésben levő Munkás-gimnázium választmányának nagybecsű közreműködése mellett.

Bár az átiratban kért segélyt teljes egészében meg nem szavazhatja, amennyiben erre fedezete nincsen, mindazonáltal teljes tudatában annak, hogy a gimnázium milyen nagy szolgálatot tesz az iparos osztálynak, egyhangulag 50 koronát szavazott meg a gimnázium költségeinek fedezéséhez.

A midőn ezen összeget átutalni szerencsén van, kérjük egyuttal, hogy a jövőre nézve ebbeli kérelemmel mindenkor és esetről-esetre a tavasszal megtartani szokott rendezési közgyűléshez fordulni méltóztatásuk, amennyiben az előjáróságnak a megszabott költségelőirányzatot túl nincsen módjában nagyobb segély vagy adományokat eszközölni.“

A Kassai Ipartestületnek ezen Balogh János elnök és Lach Béla titkár uraktól aláírt szives válasza fényesen tanúsítja Ipartestületünk helyes, modern gondolkodását és nemes áldozatkészségét. Így is kell annak lennie; magának az Ipartestületnek kell az iparos osztály jövőjéért boldogulását előmozdító intézkedéseket felkarolni és támogatni. Akkor aztán csakugyan remélhetünk képzettebb, a kor igényeinek megfelelő iparosokat, akik a maguk javán munkálva a haza boldogulását is előbbre fogják vinni.

— A kassai közúti vasút. A kassa közúti vasút életrekelése iránt érdeklődőket, a még ez év tavaszán megtartott értekezletből küldött bizottság ez uton hívja meg a folyó hó 27-én hétfőn délután 5 órakor a kassai kereskedelmi és iparkamara tanács-termében (Fő-utca 4.) tartandó tanácskozásra. Egy nyárnak nyomoruságos viszonyai reméljük meggyőzték a kassai kereskedő, iparos, villatulajdonos és kirándulni kívánó nagyközönséget arról, hogy városunkban a jelenlegi közlekedési viszonyok tarthatlanok, hogy azok javítását alig várhatjuk mástól, mint első sorban az érdekelt nagyközönségtől. Itt az ideje, hogy a nagy közönség kötelessége tudatára ébredjen s megtegye e tekintetben azt, amit lehet, a mit saját életérdeke meg kíván.

— Beírás a Munkás-gimnáziumba. A Munkás-gimnázium az áll. főreáliskola fizikai termében nyert állandó otthonában f. évi október hó elején kezd meg rendszeres tanfolyamának első évfolyamát. A beiratkozások még a legközelebbi napokban is tartanak, nevezetesen f. hó 26-án vasárnap d. u. 3 órától 5-ig lesz az általános beírás,

bármely koru és előképzettségű iparosok, kereskedők és más tanulni vágyók részére. A beiratkozás céljából ugyancsak az áll. fő-reáliskolai helyiségben kell jelentkezni. Az érdekelteknek ismételtlen figyelmükbe ajánljuk ezt a hasznos intézményt, melyet legutóbb a Kassai Ipartestület is kitüntetett meleg érdeklődésével és hathatós támogatásával.

— A kereskedelmi kamarai választások. A kereskedők szombati nagygyűlése által kiküldött jelölő-bizottság a következő sorok közlésére kért fel: A „Kassai Hirlap“ f. hó 23-iki, 221. számában a „Kamarai választások“ című cikkében a jelölő-bizottságról azt állítja, hogy következetlen volt, amikor a jelöltek listájába bevett egy iparost“ stb. stb. Ezen állítás teljesen alaptalan. A jelölő-bizottság a jelölést kizárólag a kereskedők hivatalos névjegyzéke alapján ejtette meg; mást, mint kereskedőt, ezen névjegyzék alapján nem jelölhetett, mert a törvényes utról el nem térhetett. Így tehát egyszerűen nem igaz, hogy iparost vett fel a kereskedők listájába. Ennyit tartottunk szükségesnek a közönség tájékoztatására kijelenteni.

— Kereskedők boszniai utja. A magyar kereskedők és iparosok rendkívül érdekesnek ígérkező bosnyák hercegovinai tanulmányutja a mohamedán ünnepek miatt halasztást szenvedvén nem október hó 5-én, hanem 9-ik napján veszi kezdetét. Erre a kereskedelmi és iparkamara azzal hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy a jelentkezés határideje f. hó 30-ai-ig hosszabbított meg.

— A Luther-társaság Kassán. A „Luther-Társasági“ és „Egyetemes Gyámintézeti“ közgyűlések e hónap 25. és 26-án tartanak Kassán. Az első nap, szeptember 25-ike, szombat, a „Luther-társaság“ ünnepnapja, mely alkalommal d. e. 11 óra 44 perckor a vasuti pályaudvaron várjuk és fogadjuk a Budapest felől érkező elnökséget és vendégeket. Délben 1 órakor közös ebéd lesz (à la carte) a Schalkház-szállóban. Délben fél 5 órakor a „Luther-társaság“ tartja közgyűlését a vármegyeház termében. Este fél 7 órakor a „Luther-ünnepély“ kezdete templomunkban. Ennek befejeztével ismerkedési estély a Schalkház-szállóban. A második nap, szeptember 26-ika, vasárnap, az „Egyetemes Gyámintézeti“ ünnepélye, a mikor is d. e. 9 órakor a templomban a gyámintézeti istentisztelet tartatik, utána pedig a gyámintézeti közgyűlés veszi kezdetét. Délben 1 órakor diszebed e Schalkház-szállóban. (Midőn az egyházi elnökség Tiszt. Hitsorsos társat mindakét ünnepélyes alkalomra, valamint előzőleg a vasuti fogadtatáshoz is ezennel szeretettel meghívja, egyuttal szives tudomásul vétel végett a következőket is közli): A vasuti fogadtatásra a pályaudvaron gyülekeznek. Ebédjegy a vasárnapi diszebedre á 5 korona áron Beller Károly és Binder Ernő tüzletében kaphatók. Az ismerkedési estélyen és a diszebeden hölgyek részvételét is kérjük. Ugy a szombati „Luther-ünnepély“-re, valamint a vasárnapi „Gyámint. istentisztelet“-re szóló külön programok a templomban fognak szétosztatni.

— Az eperjesi rablógylkosság. Az eperjesi rablógylkosság ügyében még mindig nincs eredmény. A napokban Sátoralja-ujhelyen letartóztatott egy gyanust embert, akiről több napi vizsgálaton kiderült, hogy nincs része a gyilkos tett elkövetésében. E hónap 19-én — mint tudósítónk írja — az

ÖN IS SZÉP

ruhában járhat, ha őszi ruháit vegyileg tisztíttatja és festeti

Telefon **BRADOVKA GYULA** Alapítási sz. 382. év: 1812.

kelmefestő és vegytisztító gyárában Kassa, Kossuth L.-u. 24.

Függönyök kiváló szépen és gyorsan tisztíttatnak. Gallér és kezelő vasalás és mosás.

ujhelyi rendőrség táviratot kapott az eperjesi rendőrségtől, melyben az felkéri Muzsik József nevű egyén letartóztatására, kit az azal gyanúsítanak, hogy ő volt Glück Dávidné gyilkosa s megrablója Eperjesen. Micsák ugyanis augusztus hó 14-én, a büntett napján benn volt Glück Dávidné tüzletében, beszélgetett vele s azután eltűnt az eperjesi rendőrség értesítése szerint. A rendőrség megkapva az eperjesi rendőrkapitányság táviratát annál biztosabb reménnyel vetette magát Muzsik nyoma után, mert a házaló-utazó gyakran fordul meg Sátoraljaujhelyben s akkor a „Zóna“ vagy Groszmann Dávid szállóhelye a menedéke. E helyeken a rendőrség azt az értesítést nyerte, hogy Muzsik József, már több mint három hónapja nem volt a városban. Az eperjesi gyilkosság gyanuja alatt álló egyén kinyomozására erre a nyomozat vitelével megbízott dr. Kerner Győző tb. rendőrtollnok más intézkedéseket akart tenni már a gyanúsított letartóztatására, mikor véletlenül, hogy úgy mondjuk: kapóra Groszman Dávidhoz újból beállított Muzsik József. A rendőrség persze letartóztatta a gyilkosság gyanuja alatt álló egyént s átkísértette az eperjesi rendőrséghez. Az eperjesi rendőrség előtt Muzsik igazolta alibijét, úgy hogy szabadon kellett bocsátani.

— **Istentisztelet.** Az izr. anyahitközség Rákóczi-körtüti nagytemplomában a Jom-kippur ünnep alkalmából az istentiszteletek sorrendje a következő: 24-én pénteken délután 5 és fél órakor Kol-nidré, utána hitszónoklat és máariv. 25-én, szombaton az istentisztelet d. e. 6 és fél órakor kezdődik. A délelőtt folyamán hazkára.

— **Állat az emberben.** Tegnap este 8—9 óra között *Ferdinándi* Sándor nap-számos a Kazinczy Ferenc-utcán megtámadta Kovács Andrásné kassauifalusi asszonyt s rajta erkölcsstelen merényletet akart elkövetni. Amidőn az asszony ellenszegült, botjával kétszer fejbe ütötte. Az asszony segélykiáltásaira *Csanádi* Lajos rendőr megjelent és Ferdinándi Sándort, aki futni kezdett, hosszú üdőzés után elfogta. A bűnvádi eljárás a bestiális bandita ellen megindult.

— **A ma esti Uránia-előadás.** Közöltük már, hogy a kassai Uránia-színház ma este fél kilenc órai kezdettel a budapesti magyar tudományos Uránia-színház egy kiváló műsordarabját: „A tenger“-t hozza színre. A ma esti előadáson dr. Ekcs Lajos olvas fel s egyben az Uránia-színház vezetősége felkéri mindazokat, akik a színház kulturális céljára lelkesedve, aziránt érdeklődnek s hasonló felolvasások tartására vállalkozni hajlandók, hogy ebbeli szándékukat a színház illetve V. E. ügyvezető igazgatójánál: dr. Ekcs Lajos városi tanácsosnál bejelenteni sziveskedjenek.

— **Gyermekgyilkos anya.** Sátoralja-ujhelyi tudósítónk írja: Sötét bünt tárgyalt legújabbban a rendőrség büntügyi osztálya. Egy elvetemült, anyai érzéséből kivetkőzött házicselédnek a bűntényét, ki elvette egy csecsemőnek az életét ugyanakkor, mikor a világra hozta. Bajzát Juliánna 22 éves, nagytornyai származású cselédleány, ki Grünvald Mór szállitónál áll alkalmazásban, folyó hó 20-án gyermekgyilkosságot követett el. A leány ugyanis egy félreeső helyre ment szülni és úgy, hogy az ujszülött gyermek azonnal a tisztító gödörbe esett, mihelyt világra jött. Ez a lelketlen gyilkosság folyó hó 20-án történt Csehi Pálné Károlyi u. 24. szám alatti házában, ahol az anyát elfogták fájdalmai. Az eset hírének vétele után dr. Stern Ármín városi orvos s dr. Kerner Győző tb. rendőrtollnok mentek ki a rendőrség részéről a bűneset színhelyére s meggyőződtek arról, hogy amit a leány ellen a feljelentést tevők állítottak: mindenben igaz volt. A kis gyermek hulláját azután felszállították a köztemető hullaházába, ahol orvosrendőri vizsgálatnak s boncolásnak vetették alá. — A gyermekgyilkos

anyát rendőri felügyelet alá vették s az ügyészégi fogházban lesz letartóztatva addig, míg a bűntényi eljárás lezáródik s bírái elé állhat.

— **Cook bizonyítani fog.** Newyorkból jelentik a Berl. Tagbl.-nak: Cook megérkezése után kijelentette, hogy az ellene emelt vádak és bizalmatlansági nyilatkozatok csakis abból erednek, hogy azokat a kiegészítő bizonyítékokat, melyekkel ő rendelkezik és melyek minden kétséget kizárnak arra nézve, hogy ő tényleg az északi sarkon volt, teljességgel nem ismerik. Ezeknek a bizonyítékoknak a nyilvánosságra hozatala után maga Peary is be fogja látni, hogy tévedett. Cook legközelebb Newyorkban nyilvános felolvasást tart expedíciójáról. Felolvasásáért tizezer dollár tiszteletdíjat ajánlottak fel.

— **Jó Pajtás.** Sebők Zsigmond és Benedek Elek új képes gyermeklapjának első száma, melyet mindenfelé nagy érdeklődéssel vártak, most megjelent s úgy tartalmának bőségevel, mint kiállításának szépségével még az ugyancsak felcsigázott várakozásokat is felülmúlja. Az első számba *Lévay* József, *Rákosi* Viktor, *Sebők* Zsigmond, *Molnár* Ferenc, *Benedek* Elek, *Lipcsy* Ádám, *Lampérth* Géza, *Schöplín* Aladár és *Manó* Miltiadesz irtak verset, mesét, elbeszélést, szindarabot és ismeretterjesztő közleményt. Érdekes rejtvények egészítik ki a szám tartalmát. Harminc értékes díj van a rejtvények megfejtőinek kitűzve. A lap illusztrációi nagyon szépek. — **Gazdagságához képest valóban csekély a „Jó Pajtás“ előfizetési ára:** egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Az előfizetési díj a következő címre küldendő: a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala, Franklin-Társulat. Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal barkinek, a ki kér.

— **Baleset.** Tegnap délután 4 órakor a vasuti állomáson árukirakás közben *Kol-lát* László vasúti alkalmazott lábára esett egy 250 kilós csomag s azt összenyomta. A sérültet a közkórházba szállították.

— **Háremhölgyek a szinpadon.** Abdul Hamid exszultánnak keserves a sorsa, de legalább az övé a szép Allatini villa és nem szenved szükségét. Háremének hölgyei sokkal rosszabbul jártak, mert nekik most meg kell küzdeniök a rideg élet minden átkával. Néhányan követték a szultánt száműzetésébe, legtöbbet azonban hazaküldték öveikhez s meg utiköltséggel sem látták el őket. A szultán udvartartásának tagjai is hasonlóképpen jártak. Udvari bolondját, illetőleg a háremben tartott ünnepélyek rendezőjét elkergették, most pedig egy európai vállalkozónak az a gondolata támadt, hogy elmegy Konstantinápolyba és a „nyugdíjazott nőket“ szerződött európai körútra. Szóval Bécs, Páris, Berlin, Budapest és Szent-Pétervár orfeumi közönsége gyönyörködhetni fog a szultán favoritnőinek táncában...

— **Elgázolás.** Zeiler Mór, az Egyesült szikvizgyár kocsisja kocsiával elütötte Králevszki Anna hilyői lakosnőt, miáltal az a lábán könnyebb sérülést szenvedett. A rendőrség az eljárást megindította.

TÁVIRAT — TELEFON.

A berlini nagykövet Budapesten.

Budapest, szept. 23.

Tschirszky berlini bécsi nagykövet ma délelőtt Budapestre érkezett. Még a délelőtt folyamán sétát tett a városban, majd meglátogatta Wekerle és Kossuth minisztereket. Wekerle miniszterelnök ma este a nagykövet tiszteletére diszebedet ad, melyen a kormány tagjai is meg fognak jelenni.

Az egyetem tisztelgése Apponyinál.

Budapest, szept. 23.

Az egyetem tanácsa, Sághy Gyula rektor vezetése mellett ma délelőtt tisztelgett Apponyi Albert közoktatásügyi miniszternél.

Az Opera jubileuma elmarad.

Budapest, szept. 23.

Az Opera tervezett 25 éves jubileuma, amelyet Mihálovics „Toldi“-jának előadásával akartak megtartani, az opera karszemélyzetének bérmozgalma miatt, továbbá a kormány lemondása és más bajok miatt is elmarad.

Lengyel-magyar barátkozás.

Budapest, szept. 23.

Stamorovszky Tadiusz a lembergi gazdasági akadémia igazgatója, a lengyel-magyar szövetség elnöke, ma Budapestre érkezett, hogy érintkezzék a Turul-szövetség tagjaival. A lengyel-magyar klub ugyanis október hatodikán egy kétszáztagú küldöttséget meneszt Aradra, melyet Stamorovszky fog vezetni.

Singer Ármín.

Budapest, szept. 23.

A budapesti törvényszék ügyésze elrendelte dr. Singer Ármín ügyvéd letartóztatását, amit a vádtanács helyben is hagyott.

Pör egy szindarab körül.

Budapest, szept. 23.

Garamy Ernőnek a Vigszínházban előadott „A megváltó“ című darabjáról azt írta az Alkotmányban Kalcok Leó plébános, hogy az plágium. Garamy ezért pert indított ellene, melyet ma kellett volna tárgyalni. A tárgyalás azonban elmaradt, mert időközben Kalcok bocsánatot kért.

Nyertes sorsjegyek.

Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő számok nyertek: 100000 koronát a 71039 számú, 15000 koronát a 32607 számú, 10000 koronát a 9991 számú, 5000 koronát a 54857, 63376, 89992, 10817 számú sorsjegy.

Uránia színház.

Tulajdonos: A Városszépítő Egyesület.

Mozgófényképek

Műsor 1909. szept. 23-án (csütörtökön) fél 9 órakor.

A TENGER.

Három felvonásban. 180 színesen vetített képpel és 10 mozgófényképpel. Irta: Goda Géza és dr. Král Miklós. — Felolvasó: dr. Ekcs Lajos.

Mozgófényképek: Holdvilágos tenger. — Sirálytojás-szedés. — Cethalvadászat. — A halász özvegye. — Forgalom a kikötőben. — Matróz-esküvő. — Mentés. — Tengeri fürdő. — Játékok a hajón. — El Amerikába.

Valamennyi szám Pathé Fréres kép.

A délutáni gyermek-előadás a színház építési munkálatai miatt elmarad.

Helyárak: Páholyülés 1.—K. I. hely 1.—K. II. hely 70 fillér. III. hely 40 fillér. Gyermek és katonák a fél helyárat fizetik.

Nagyságos Asszony!

mielőtt őszi bevásárlásait eszközölné, ne mulassza el megnézni

Gombos Jenő

női ruhaszövet, selyem és
finom mosó-kelméit

Kassa, Fő u. 39.,

ahol kizárólag elsőrendű áruk szigorúan a legutolsó divat szerint kaphatók.

Divatos selymek:

Moire Niagara 120 cm. széles estélyi ruhára;

Crepe Hector 120 cm. széles látogató ruhára.

Fleur de Velour és **Cotele glâce** 80 cm. széles. Kabát kombinatio.

Blouz selymek: Moire raye és Surah Ecosais.

Legujabb szövetek:

Homespun és diagonal Cheviot, Serge-Kamgarn kosztümre minden létező divatszínben.

Bluz-kelmék. Fekete-kelmék. Bársonyok.

Sealskin-plüs

130 cm. szélességben kabátra.

Elragadóan szép Modellek: Selyem juponok és luxus fehérneműekben.

Elismert szolid üzlet!

Az összes újdonságokból mintákat készséggel küldök.

Farkas Adolf

villanyerőre berendezett sütődéjének előrusító helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca 105. — Kossuth L.-utca 2. — Mészáros-utca 62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.

Olcsó kenyér! Olcsó liszt!

Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr. 1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna kenyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Graham kenyér 12 kr. — **Liszt árak:** 0-ás 25 kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr. 7-es 21 kr. Rozsliszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.

8 drb. sütemény 10 kr.

Bügler-kávéház!

Kassa, Fő-utca 99. szám. Modernül átalakított, szolid alapon vezetett polgári kávéház. Új tekeasztalok, kitűnő kiszolgálás, tisztán kezelt kassai borok és kávéházi italok. Külön szobák társaságok számára.

Pártfogást esd!

NÉMET LAJOS, tulajdonos.

Farkas Mátvás

hygienikus BORBÉLY-ÜZLETE Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás. Abonens vendégek részére kívánatra külön fiók. Mindennemű hajmunkák készíttetnek. — Illatszerek nagy választékban kaphatók.

A legjobb szórakozó hely

GUTTMAN MÁRK

Horgony-kávéháza. Sörház-utca 7. szám.

Egész éjjel nyitva. Jó italok és ételek, gondos kiszolgálás, mérsékelt árak mellett.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel: : tételek mellett eladók. : Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Hirdetések felvé-
tetnek a kiadó-
: hivatalban. :

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmu ásványviz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgatóság: BUDAPEST. IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványviz-kereskedésben és vendéglőben.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

Cim a kiadóhivatalban.

Szatocscok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.**

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milanói nemzetközi kiállitás legmagasabb kitüntetés Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép elismerve az írógépek remeke! Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságl Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körut 22.

Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve

Makulatura papir

kicsiben és nagyban

jutányos áron kapható

a „NAPLO” kiadóhivatalában Kassán.

Kossuth L.-u. 16. (Bejártat a Fazekas-utcaórl.)